

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

θαμή. Διέπεται από αυστηρή ηθική και βρίσκεται σε μόνιμο διάλογο με τη συνειδησή του. Ο Σπίρο γυμνάζεται σε σημείο κορεσμού, ακούει μουσική ακόρταγα, απολαμβάνει το καλό φαγητό, τα b-movies, αντιλείπεται από τη βιογραφία του Σέρτζιο Λεόνε, γουστάρει πολύ τις γυναίκες, και οι γυναίκες τον γουστάρουν εξίσου. Έχοντας αφηρηθεί από το Ιράκ, ο Σπίρο επιστρέφει στο σπίτι υποθετώντας την ιδιότητα του ερευνητή για λογαριασμό δικηγόρου γραφείου, ενώ παράλληλα ανακαλύπτει

το ταλέντο του στο να ανακτά κλοπιμαία παρακρατώντας σεβαστή προμήθεια για τον εαυτό του. Ο μπελάς που ελλοχεύει στη γωνία για να απογειώσει την πλοκή έρχεται υπό

Προμήθειας δεσμώτης

Αγάπη για το καλοκαίρι: Ο Σπίρο Λούκας είναι το νέο πρόσωπο στην πινακοθήκη χαρακτήρων του Ελληνοαμερικανού συγγραφέα Τζορτζ Πελεκάνου, ο οποίος επανέρχεται με το «Η προμήθεια» (εκδόσεις Πατάκη), ένα βιβλίο υποσχόμενο συναρπαστικές αναγνώσεις.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΑΘΑΝΟΥ

Το 1998 εκδίδεται για πρώτη φορά στα ελληνικά μυθιστόρημα του Τζορτζ Πελεκάνου. Εκείνα τα χρόνια, προτού η σκληρή δουλειά και το ταλέντο αναδείξουν τον συγγραφέα σε ηγεμονική μορφή στο χώρο του hardboiled αστυνομικού, φριγουράριζαν διάφορες συνεντεύξεις του σε εγχώριες εφημερίδες και περιοδικά, μια-δυο από τις οποίες, μάλιστα, είχαμε την απόλαυση να εκμαιεύσουμε εμείς. Πηγαίος και προσηνής, ο Πελεκάνος καλλιέργησε το δημόσιο προφίλ του με την ίδια αγόγγυστη επιμονή που αφιέρωνε στο σκληροτράχηλο μητροπολιτικό ψηφιδωτό του έργου του. Έπειτα ήρθε η καθολική αναγνώριση, ο πακτωλός των πωλήσεων και η σωρεία των διεθνών βραβείων, μα προπάντων, η πρόσκλησή του στη σεναριογραφική ομάδα του «The Wire», ενός από τα πλέον επιδραστικά οθραία της αμερικανικής τηλεόρασης. Όταν μάλιστα μεταπήδησε και σε μεταγενέστερες, εξίσου ευστοχές σειρές («Pacific», για το επικειραστικό θέατρο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου στον Ειρηνικό, «Treme», η Νέα Ορλεάνη την επαύριον του τυφώνα Κατρίνα), τότε ο Τζορτζ Πελεκάνος

ξέφυγε οριστικά από τις επικράτειες της υποκουλτούρας για να αναδειχθεί στον μαζικό και περιβλεπτό δημιουργό που συνιστά σήμερα. Για να το θέσουμε απλά: κάποια βιβλία αραιάζουν μινιές διασημύων για να διαφημιστούν, ο Πελεκάνος δεν έχει ανάγκη από τέτοια σολιδια. Όλα του τα εξώφυλλα αναγράφουν λακωνικά, «The New York Times best seller». Δίδως οι τηλεοπτικοί ρυθμοί να έχουν επιβραδύνει την παραγωγικότητα ή να έχουν στομάσει την πένα του στο παραμικρό, το διάστημα που μεσολάβησε ο συγγραφέας δεν έπαψε να ρίχνει ένα καινούργιο μυθιστόρημα στην αγορά κάθε χρόνο, επιδεικνύοντας την άμεμπτη εργασιακή ηθική που χαρακτηρίζει το γαϊτανάκι των πρώων του, από τον Νικ Στέφανος μέχρι τον Πιτ και τον Ντιμίτρι Καραός ή τον Ντέρεκ Στρέιντζ, για να επικαλεστούμε τους πλέον αξιομνημονεύτους. Έχοντας περιγράψει το ναυάρ σαν «λογοτεχνία της εργατικής τάξης», ανάλογης προέλευσης χαρακτήρες επιλέγει να λανσάρει και ο ίδιος, δίδως επιπλέον να διστάζει να τους φορτώνει και λογής κουσορία του προλεταριάτου. Σύμφωνα με τον Πελεκάνο, τίποτε δεν ευχαριστεί περισσότερο τον μέσο Αμερικανό

αναγνώστη από το να διαβάζει για «ευικούς» πετυχημένους άντρες συνθησίου να κερδίζουν, ωστόσο σε πείσμα των αντιλήψεων, στο δικό του μυθιστορηματικό σήμαν πρωταγωνιστούν πάντοτε οι καταφρονεμένοι: οι απόγονοι των μεταναστών και τα μέλη εθνικών μειονοτήτων. Πασχίζοντας να ορθοποδίσουν σε μια άνομη, ανήθικη Ουάσινγκτον, και να υποβάλει συμμορίες, βαρόνους των ναρκωτικών, αστικές εμπόλεμες ζώνες και θέματα της πολιτικής απόθεας δίπλα στο Λευκό Οίκο και το Ανώτατο Δικαστήριο, οι χαρακτήρες του Πελεκάνου στελεχώνουν μια Αμερική, της οποίας η ομοσπονδιακή κυβέρνηση δεν αποτελεί μέρος της ζωής τους. Μήπως όμως πρόκειται και για τη δική του ζωή; Το δίκως άλλο ναι, και ακριβώς εδώ έγκειται η μισή γοητεία της λογοτεχνίας του Πελεκάνου. Δεν γράφει για να εκδώσει, αλλά για να γνωρίσει τον ίδιο του τον εαυτό και για να δει πόσο μακριά είναι κανός να φτάσει μέσα από τις καταβολές του. Έχοντας αφομοιώσει στο πεπτό του τα inner city blues που του επιφύλαξε η κοινωνική του θέση, σκιαγραφεί τα συντρίμια και τις ραγιωμένες υπάρξεις της πόλης του με υπέρτατη ανθρωπιά, καθώς ακόμη και τα κτηνώδη παλιόμυτρα των ιστοριών του προκύπτουν έμψυχα, προικισμένα με αποθέματα αθωότητας. Πρόκειται για μια αριστοκρατία της φτωχολογιάς, η ανθρωπογεωγραφία του Πελεκάνου τυλίγει τους απόκληρους με ένα μαυδία ιεροσύνης. Στο πάνθεον των πελεκανικών ηρώων εισέρχεται σήμερα ο Σπίρο Λούκας, ένας νέος σεξιστικός χαρακτήρας που φέρει κάμποσο από την τυπική μεντάλιτ των αποκυμάτων του συγγραφέα, αλλά και αρκετά καινούργια χουγία: Γνωρίζει την Ουάσινγκτον σιθαμή προς σπι-

τη μορφή του ντίλερ ο οποίος τον προσλαμβάνει για να εντοπίσει τα κλεμμένα ναρκωτικά του. Τα υπόλοιπα, όπως και σε κάθε βιβλίο του Πελεκάνου, είναι θέμα σασπένς και αθρεναλίνης. Και μια υποσημείωση για τον Σπίρο Λούκας: Αναμένουμε ανυπόμονα την επανεμφάνισή του. Τον προσεχή Οκτώβριο κυκλοφορεί στα αγγλικά το «The Double», το οποίο ελλογα θα μεταφραστεί το συντομότερο από τις εκδόσεις Πατάκη. Πρόκειται για ακαταμάχητη φουσιοναμία, που επιβεβαιώνει συγγραφείς σαν τον Σίβεν Κινγκ και τον Ντένις Λέσεν, οι οποίοι χαρακτηρίζουν τον Πελεκάνο σαν «εθνικό θησαυρό» και «μεγαλύτερο εν ζωή αστυνομικό συγγραφέα της Αμερικής». Όντας βετεράνος, ο Σπίρο τολανίζει από την αίσθηση αποπροσανατολισμού και την έλλειψη στοιχοπροσέλευσης που κατατρέπει όλους τους τύπους του φυρμάτος του. Ο Σπίρο επενδύει στην αυτοβεβίωση καταμεσής ενός διφορούμενου κόσμου, αφοσιώνει τα στην κοινότητα, υπακούει στα ιδανικά της αδελφοσύνης. Μεγαλώνοντας δε σε ελληνοαμερικανική οικογένεια με δύο μαύρα αδέρφια, προσφέρει στον δημιουργό του τη δυνατότητα να διατυπώσει τα πιο βροντερά αντιρατσιστικά οχολιά του, αλλά και μόνο με το να μην τα διατυμνάζει. Στην «Προμήθεια», συμπεραίνουμε τη φιλή ενός προσώπου από και μόνο από τον τρόπο που αντιμετωπίζεται από τους άλλους. Όλα αυτά, χωρίς να ηθικολογεί ή να μαρινουλάρει, αφιρντώντας πάντοτε μια χαρμάδα ανοικτή για να ψιθυρίσει: το νου σου, συνάνθρωπε, ο δογματισμός και η άγνοια δεν είναι αποκλειστικά κληρονομιά καμιάς συγκεκριμένης ράτσας. Πόσο ταίριαστές ιδέες για τους καιρούς που ζούμε! (Μτφ. Αντώνης Καλοκύρης).